

FAMILIEBEDRIJVEN EN HET FAMILIESTATUUT

Familieleden die verbonden zijn aan familiebedrijven bevinden zich in de regel op het snijvlak van familie, eigendom en bedrijf. De overlap tussen deze drie elementen is inherent aan het familiebedrijf waardoor zij wezenlijk anders is dan een regulier niet-familiebedrijf.

Nut en noodzaak van het familiestatuum

Naast het feit dat het bedrijf, de familie en de eigenaren continu in beweging zijn, hebben familieleden in het familiebedrijf meerdere petten op. Omdat de relatie tussen familieleden die werkzaam zijn binnen het bedrijf van een andere aard is dan de relatie tussen reguliere werknemers en/of het bestuur van een bedrijf, kunnen persoonlijke spanningen en conflicten tussen familieleden uiteindelijk ook het bedrijfsbelang raken. Door een tijdige vastlegging van heldere afspraken in een familiestatuum kunnen conflicten worden voorkomen zodat de toekomstige ontwikkeling van het familiebedrijf niet in het geding komt.

Inhoud van het familiestatuum

Het familiestatuum is een document waarin afspraken worden vastgelegd tussen alle familieleden die zijn verbonden aan het familiebedrijf. Naast de vastlegging van gezamenlijke afspraken omtrent opvolging, uittreding, communicatie enzovoort, draagt het statuum ook de gezamenlijke filosofie van de familie c.q. de familiewaarden uit.

De aanleiding voor familieleden om een familiestatuum op te stellen kan gelegen zijn in het feit dat er grote veranderingen of gebeurtenissen hebben plaatsgevonden of dat deze zich (op de korte termijn) kunnen voordoen. Daarnaast zal immer de kans bestaan dat op enig moment onverwachtse persoonlijke of zakelijke gebeurtenissen plaatsvinden. Het is dan zaak om tijdig in een juiste (en door alle leden geaccepteerde) handelswijze te voorzien.

Denk hierbij aan situaties als echtscheiding, familieruzie, overlijden of arbeidsongeschiktheid. Indien voornoemde zaken in een familiestatuum zijn geregeld (waarbij het familiestatuum als draaiboek kan fungeren) voorkomt u in de toekomst mogelijke langdurige discussies en conflicten.

In het familiestatuum worden de spelregels van de onderneming en de familie vastgelegd. Hoewel elk familiestatuum uiteraard uniek is, daar elk familiebedrijf anders is, is er een aantal belangrijke onderwerpen die in de meeste familiestatuten zijn terug te vinden:

- Familiewaarden, visie en missie;
- Procedure voor de bedrijfsopvolging;
- Eigendom en zeggenschap;
- Familieleden in het bedrijf;
- Toezichthoudend orgaan;
- Dividendbeleid;
- Communicatie.

De totstandkoming

De voorfase bij het opstellen van een familiestatuuut is van groot belang. Als familie dient u met elkaar in gesprek te gaan alvorens goede afspraken gemaakt kunnen worden. Vaak is het een uitdaging om belangrijke punten bespreekbaar te maken. Om structuur in de gesprekken aan te brengen is het raadzaam om een onafhankelijke derde als gespreksleider aan te stellen.

Juridische afdwingbaarheid

Familieleden dienen afspraken te maken omtrent de vraag of de bepalingen zoals neergelegd in het familiestatuuut wel of niet bindend zijn. Het is mogelijk om de regels juridisch afdwingbaar te maken door de belangrijke juridische documenten die de onderneming aangaan (zoals statuten van de BV of STAK-voorwaarden) in lijn te brengen met het statuut en sancties te verbinden aan niet-naleving van de gemaakte afspraken.

Meer informatie?

Kortom, een familiestatuuut kan mogelijke issues in de toekomst voorkomen daar het structuur en duidelijkheid geeft aan de verschillende visies van de familieleden. Discussies kunnen uiteraard beter worden gevoerd op het moment dat de verhoudingen goed zijn dan op het moment dat zich onvoorziene omstandigheden hebben voorgedaan en emoties mogelijk de overhand kunnen krijgen. Daarmee is het opstellen van een familiestatuuut zeer raadzaam voor familiebedrijven.

De familiebedrijvenadviseurs van RSM zijn u graag van dienst en staan u uiteraard graag te woord bij vragen over het familiestatuuut. Neem contact op met uw RSM-adviseur of met één van onze adviseurs van de familiebedrijvenadviesgroep via familiebedrijven@rsmnl.nl.

